
FRANSA VE ERMENİ SOYKIRIM İDDİALARI (II)-19 OCAK 2011

Ömer Engin LÜTEM

12.04.2009

Dünkü yazımızda Fransız Millet Meclisinin 2001 yılında hangi koşullar altında Ermeni soykırım iddialarını benimseyen bir kanun kabul ettiğini anlatmıştık.

Bu kanun Fransadaki Ermeni toplumunu şüphesiz memnun etmiş ancak kısa zaman sonra kanun yeterli görülmemiş ve bu kez Ermeni soykırım iddialarını reddeden kişilerin cezalandırılmasını öngören yeni bir kanun kabul edilmesi talepleri ortaya atılmıştır. Fransız Ermenileri bu konuda Yahudi holokostunu inkâr edenlerin cezalandırılması için bir kanun bulunduğunu aynı hükümlerin Ermeni Soykırımı için de uygulanması gerektiğini ileri sürmüşlerdir.

2001 yılı kanun nedeniyle Türkiye ile ilişkileri bozulan ayrıca, Fransız kamuoyunun Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine olumsuz bakmasının sonucu olarak artık Türkiye'nin Birliğe tam üye olmasını da desteklemeyen ve Türkiye için imtiyazlı ortaklığı benimsemeye başlayan Fransız Hükümeti Ermeni soykırım iddialarını reddedenlerin cezalandırılması için bir kanun kabul edilmesine taraftar olmamıştır. Buna karşın iktidar partisi olan UMP'nin içinde önemli bir grup böyle bir kanun kabulünü desteklemiştir. Bu arada başlıca muhalefet partisi olan ve 2001 yılı kanunun kabulünü sağlayan Sosyalistlerin inkârcılığın cezalandırılması olarak adlandırılan bu kanunun başlıca savunucusu olduğunu belirtmekte yarar vardır. Sonuç olarak hükümetin karşı çıkmasına rağmen Fransız Millet Meclisinde söz konusu kanunun kabul edilmesini sağlayacak bir çoğunluk bulunduğu görülmüştür.

Sosyalist Parti, 2001 yılı kanununun kabulünden yaklaşık beş yıl sonra, 27 Nisan 2006 tarihinde, Ermeni soykırım iddialarını reddedenlerin beş yıla kadar hapis ve 45.000 Avroya kadar da para cezasına çarptırılmasını öngören bir kanun teklifini Millet Meclisine sunmuştur. Tasarı ilk kez 18 Mayıs'ta görüşülmüş Hükümet adına söz alan Dışişleri Bakanı Philippe Douste-Blazy aleyhte konuşarak tasarı kanunlaştığı takdirde bunun Türk halkının çoğunluğu tarafından dostane olmayan bir jest olarak algılanacağını ve Fransa'nın sadece Türkiye'de değil bu bölgenin tamamında etkisinin zayıflayacağını, ayrıca Türkiye'nin Fransa için birinci derecede önemli bir ülke olduğunu, Türkiye'de pek çok Fransız Şirketinin iş yaptığını diğer yandan kültürel, bilimsel ve sanatsal yakınlığın da bulunduğunu söyleyerek tasarının reddedilmesini istemiştir. Bazı milletvekilleri tasarının lehinde konuşmuş ancak zaman yetersizliği nedeniyle oylamaya geçilememiştir.

Söz konusu tasarı altı ay kadar sonra, 12 Ekim 2006 tarihinde yeniden görüşülmeye başlanmış bu kez Hükümet adına söz alan Avrupa İşleri Bakanı Catherine Colonna da tasarının aleyhinde konuşmuş ve 2001 yılı kanunu mevcut olduğuna göre ikinci bir kanuna gerek olmadığı, ayrıca Türkiye'de bir süreden beri bazı aydınların ülkenin geçmişi hakkında bir bellek çalışması yaptıklarını ve tasarının kabul edilmesinin bu çalışmalara zarar vereceğini söylemiş son olarak da tarihi

aydınlatmanın yasama organına değil tarihçilere ait olduğunu belirtmiştir.

Dışışleri Bakanının olduğu gibi, Avrupa İşleri Bakanının konuşması da bir etki yaratmamış, sz alan 21 milletvekilinden 18i tasarı lehinde konuşmuş ve tasarı 106 lehte ve 19 aleyhte oyla kabul edilmiştir.

Bu arada sz konusu kanun tasarısının nlenmesi için Türkiyede hkmetten sivil toplum örgütlerine kadar bir tür seferberlik iln edildiğini ve her kurumun bu yönde büyük çaba gösterdiğini, Paris Bykelimizin de bir süre için Merkeze ağrıldığını, Türkiyede ve Fransada gösteriler düzenlendiğini belirtmemiz gerekmektedir. Bu konuda ilginç olan husus Ermeni tezlerini çekincesiz destekleyen ve kendilerine liberal aydınlar denen grubun da tasarıya karşı çıkmasıdır. Bunun nedeni söz konusu tasarı kanunlaştığı, diğer bir deyimle Fransada Ermeni soykırım iddiaları hakkında ifade özgürlüğü ortadan kaldırıldığı takdirde Türkiyede de aynı konuda bir kısıtlama yapılması olasılığı olabilir.

Söz konusu tasarının kanunlaşması için Senato tarafından da tasdik edilmesi gerekmektedir. Aradan dört yıldan fazla zaman geçmesine rağmen Senato bu tasarıyı gündemine almamış, Fransız Hkmeti de gündeme alınmasını istememiştir. Bunun iki nedeni vardır. Birincisi, Fransıanın, Türkiyenin Avrupa Birliği yeliğine karşı çıktığı bir dönemde iki ülke ilişkilerini, güncel bir önemi olmayan soykırım iddiaları nedeniyle, tamamen çıkmaza sokmayı istememesidir. ikincisi ise Fransada son yıllarda tarihi olaylar hakkında, başka kanunlar da çıkmış olması, Fransız tarihçilerinin bunlara tepki göstermeleri ve hatta iptali istemeleri ve bu konuda kamuoyu tarafından desteklenmeleridir.

Sonuç olarak halen Senatoda bulunan 2006 yılı kanun tasarısının gündeme alınması olasılığı, yok değilse de, zayıftır.

Kaynak/Source: